

Qualitative analysis of the news of the Bandar Abbas explosion on the Telegram account Bloomberg Persian Media

Behrokh ganji , Mohammad gharib shah ² , Mahshid niyaziyan³

1. Corresponding author, PhD student in Media Management, Faculty of Social Sciences, Communication and Media, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran. E-mail: 1391mg@gmail.com
2. PhD in Communication Sciences, Islamic Azad University, Khorasgan Branch, Isfahan, Iran. E-mail: gharibshah.mohammad@gmail.com
3. Master of Economics, Faculty of Economics, University of Tehran, Iran. E-mail: msd.niazian@gmail.com

ABSTRACT

Objective: Iran is one of the countries that has always been exposed to various political, economic and social crises. Wherever there is a crisis, its management tools and media are needed. The media, due to its ability to direct public opinion, plays a fundamental role in different stages of the crisis. The dual role of the media in creating and resolving crises, highlighting and minimizing, creating hope and dispelling hope, etc. is not hidden, at least to experts in this field. Due to the importance of the role of news media in reflecting crisis news such as the Bandar Abbas explosion, this article analyzes the content of the news about the Bandar Abbas explosion in the Bloomberg Persian media Telegram account.

Method: The research method is qualitative content and data analysis of news related to the incident in Bloomberg Persian media. **Results:** Reviewing the data related to the research topic, three main themes (narration of the incident, news sources, relief and empathy of the people) and more than 18 sub-themes were obtained. The most popular sources for news coverage were “Mehr News Agency, Fars, Rokna, Sedasima, New York Times, Rai Al-Youm, Individuals and Officials, Associated Press”.

Conclusions: Since the role of the media in empowering society, supporting people, and promoting empathy are among the most important factors in times of crisis, this media (Bloomberg Persian) has performed well in terms of reflecting empathy news during times of crisis.

Keywords: Crisis News, Telegram, Bloomberg Media, Bandar Abbas Explosion Incident

تحلیل کیفی اخبار انفجار بندرعباس در حساب تلگرامی

رسانه بلومبرگ فارسی

بهرخ گنجی^۱، محمد غریب شاه^۲، مهشید نیازیان^۳

۱. نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری مدیریت رسانه، دانشکده علوم اجتماعی، ارتباطات و رسانه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. رایانامه: 1391mg@gmail.com

۲. دکتری علوم ارتباطات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، اصفهان، ایران. رایانامه: gharibshah.mohammad@gmail.com

۳. کارشناس علوم اقتصادی، دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران. ایران. رایانامه: msd.niazian@gmail.com

چکیده

زمینه: ایران یکی از کشورهایی است که همواره در معرض بحران‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی قرار داشته است. هر جا که بحران وجود دارد به ابزار مدیریت آن و رسانه نیاز است. رسانه‌ها به دلیل توانایی در جهت‌دهی به افکار عمومی، نقش اساسی در مراحل مختلف بحران ایفا می‌کند. نقش دوگانه رسانه‌ها در بحران‌زایی و بحران‌زدایی، برجسته‌سازی و کوچک‌نمایی، امیدزایی و امیدزدایی و... دست کم بر صاحب‌نظران این عرصه، پوشیده نیست. هدف: به دلیل اهمیت نقش رسانه‌های خبری در انعکاس اخبار بحران همچون انفجار بندرعباس، این مقاله به تحلیل محتوای اخبار انفجار بندرعباس در حساب تلگرامی رسانه بلومبرگ فارسی، پرداخته است.

روش: روش تحقیق تحلیل محتوای کیفی و داده‌ها اخبار مرتبط با حادثه در رسانه بلومبرگ فارسی است. یافته‌ها: بررسی داده‌های مرتبط با موضوع تحقیق سه مضمون اصلی (روایت از حادثه، منابع خبری، امداد و همدلی مردم) و بیش از ۱۸ مضمون فرعی بدست آمد. محبوب‌ترین منابع برای پوشش اخبار «خبرگزاری مهر، فارس، رکنا، صدا و سیما، نیویورک تایمز، رای‌ال‌یوم، اشخاص و مقامات، آسوشیتدپرس» مشاهده شد. نتیجه‌گیری: از آنجا که نقش آفرینی رسانه‌ها برای توانمندسازی جامعه، همراهی با مردم و ترویج همدلی از مهمترین عوامل در زمان بحران به شمار می‌رود. این رسانه (بلومبرگ فارسی) از جنبه انعکاس اخبار همدلی در زمان بحران خوب عمل کرده است.

کلیدواژه‌ها: اخبار بحران، تلگرام، رسانه بلومبرگ، حادثه انفجار بندرعباس

مقدمه

انفجار مهیب در اسکله شهید رجایی بندرعباس بعدازظهر شنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۶ آوریل ۲۰۲۵) در منطقه ویژه اقتصادی این بندر رخ داد. این بندر یکی از مهم‌ترین مراکز تجاری ایران است و حدود ۸۰ درصد از کل محموله‌های تجاری کشور از طریق آن جابه‌جا می‌شود.

علت اولیه و روند حادثه

بر اساس گزارش‌ها، حادثه با یک آتش‌سوزی جزئی در محدوده کانتینری شرکت سینا آغاز شد. به دلیل دمای بالای هوا (حدود ۴۰ درجه) و وجود مواد شیمیایی و اشتعال‌زا، آتش به سرعت گسترش یافت و منجر به انفجار چند کانتینر شد. منشأ دقیق انفجار هنوز به طور رسمی اعلام نشده و در حال بررسی است، اما منابع گمرکی احتمال می‌دهند دپوی کالاهای خطرناک و مواد شیمیایی علت اصلی باشد.

تلفات و مصدومان

آمار تلفات و مصدومان به مرور زمان افزایش یافت. طبق آخرین اخبار رسمی:

تعداد فوتی‌ها بین ۵۷ تا ۷۰ نفر اعلام شده است.

تعداد مصدومان تا ۱۲۴۲ نفر گزارش شده است.

۱۱ نفر مفقود و ۵ نفر دچار سوختگی شدید شده‌اند.

برخی منابع تعداد شناسایی شده اجساد را ۴۶ نفر ذکر کرده‌اند.

گزارش‌ها حاکی از آن است که تعدادی از کارکنان زیر آوار مانده‌اند و احتمال افزایش تلفات وجود دارد.

خسارات و پیامدها

یک ساختمان اداری به طور کامل تخریب شد و شیشه بسیاری از خودروها و ساختمان‌های اطراف شکست.

فعالیت‌های بندری و دریایی به طور موقت متوقف شد تا عملیات اطفای حریق و امدادرسانی انجام شود.

آتش‌سوزی پس از حدود ۲۰ ساعت، حوالی ساعت ۸ صبح یکشنبه ۷ اردیبهشت مهار شد.

خسارات مالی بسیار بالا ارزیابی شده است.

واکنش‌ها و اقدامات امدادی

تیم‌های آتش‌نشانی از استان‌های دیگر و هلیکوپترهای امدادی به محل اعزام شدند. (خبر آنلاین، ۱۴۰۴/)

- مقایسه با حوادث مشابه

برخی منابع این حادثه را از نظر شدت و نوع انفجار با انفجار بندر بیروت در سال ۲۰۲۰ مقایسه کرده‌اند.

این حادثه نمونه‌ای بارز از بحران‌های صنعتی و زیست‌محیطی است که به دلیل انفجار مواد شیمیایی و سوختی در زیرساختی حیاتی رخ داده است. همچنین این بحران، ابعاد انسانی، اقتصادی، اجتماعی و حتی امنیتی دارد و به همین دلیل اهمیت آن بسیار بالاست.

- دلایل اهمیت بحران انفجار بندر شهید رجایی

ابعاد انسانی و سلامت عمومی: انفجار منجر به کشته و زخمی شدن صدها نفر شد و ابر غلیظی از گازهای شیمیایی، هوای بندرعباس را آلوده کرد. این موضوع باعث تعطیلی مدارس و ادارات و هشدار به مردم برای ماندن در خانه شد.

اختلال اقتصادی و تجاری: بندر شهید رجایی بزرگ‌ترین دروازه صادرات و واردات ایران است و حدود ۸۰ درصد تجارت دریایی کشور از این بندر انجام می‌شود. توقف فعالیت‌های بندر، جریان کالا، صادرات و واردات را مختل کرد و باعث افزایش قیمت ارز و فلزات گران بها و ایجاد نگرانی در بازار شد.

خطرات زیست‌محیطی: انتشار مواد شیمیایی و سوختی در محیط، آلودگی شدید هوا و احتمال آلودگی آب و خاک را به دنبال دارد که پیامدهای بلندمدت برای سلامت و محیط زیست منطقه خواهد داشت.

ابعاد امنیتی و روانی: وقوع انفجار در زیرساختی استراتژیک، نگرانی‌های امنیتی و روانی گسترده‌ای برای مردم و مسئولان ایجاد کرد و حتی باعث حضور نیروهای امنیتی برای کنترل اوضاع شد.

پرسش درباره ایمنی و مدیریت بحران: این حادثه بحث‌های جدی درباره ایمنی بنادر، نحوه نگهداری مواد خطرناک و شفافیت اطلاع‌رسانی را در سطح ملی دامن زد و ضعف‌های مدیریت بحران را آشکار کرد.

به طور خلاصه، این حادثه یک بحران چندوجهی (انسانی، صنعتی، زیست‌محیطی، اقتصادی و امنیتی) است که اهمیت آن به دلیل نقش حیاتی بندر شهید رجایی در اقتصاد و تجارت کشور و پیامدهای گسترده آن بر سلامت، محیط زیست و امنیت ملی بسیار بالاست. (اقتصاد آنلاین، ۱۴۰۴)

از طرفی مخاطره و بحران دو موضوع مهم و جدید در مطالعات ارتباطی‌اند. در هر یک از موقعیت‌های مخاطره‌آمیز و بحرانی، چه منشأ طبیعی و چه منشأ انسانی و اجتماعی داشته باشند، ارتباطات از سویی اهمیت و اولویت ویژه می‌یابد و از سوی دیگر معمولاً رسانه‌ها دچار ناکارکردی یا کژکارکردی می‌شوند. شکل‌گیری حوزه‌های خاص و تخصصی در ارتباطات، نظیر “ارتباطات مخاطره”، “ارتباطات بحران”، “روزنامه‌نگاری بحران” و “مدیریت بحران‌های ارتباطی” برآمده

از همین ضرورت‌هاست. در موقعیت‌های مخاطره‌آمیز و بحرانی، ایفای نقش ارتباطات که "انتقال و انتشار اطلاعات و آگاهی‌ها و ایجاد پیوستگی اجتماعی و اشتراک فکری و همکاری عمومی است" (معتمد نژاد، ۱۳۷۱: ۳۵) به رویکردها و روش‌های جدیدی نیاز دارد که بتوانند بر اختلال‌ها و موانع ارتباطی، چه در وجه فنی و چه در وجه اجتماعی و فرهنگی، فائق آیند. پرسش اصلی در چنین موقعیت‌هایی آن است که پیام‌های ارتباطی چگونه شنیده، فهمیده و بازنمایی می‌شوند و آیا هر پیامی که به وسیله رسانه‌ها فرستاده می‌شود می‌تواند واجد ویژگی‌های اساسی ارتباط، یعنی "مربوط بودن"، "مشترک بودن" و "معمول بودن" بشود (بوهم، ۱۳۸۱: ۲۶). برای پاسخگویی به این پرسش شایسته است در وهل؟ نخست زمینه‌های مخاطره و بحران توصیف و تبیین گردد و در مرحله بعد به تعریف و تفکیک ارتباطات مخاطره و ارتباطات بحران پرداخته شود. بر پایه این دو رهیافت است که می‌توان کاوش‌های نظری را در باب روزنامه‌نگاری بحران پی گرفت. هدف این مقاله نیز انجام تلاش‌هایی برای تعریف مفاهیم و ارائه چارچوب‌های نظری در این سه حوزه است. (خانیک، ۱۳۸۷)

بنابراین بحران به طور ناگهانی به وقوع می‌پیوندد و برای ساخت‌های زیربنایی و یا ارزش‌ها و هنجارهای اساسی یک تهدید جدی محسوب می‌گردد از این رو مستلزم واکنش سریع می‌باشد. مدیریت بحران یک کارکرد مهم سازمانی است. عدم موفقیت در مدیریت بحران می‌تواند به صدمه جدی و ضرر یک سازمان منجر شود یا حتی ممکن است به موجودیت آن پایان دهد. از طرفی وسائل ارتباط جمعی چه نقشی در مدیریت بحران ایفا می‌کنند. کارکرد یکپارچه رسانه ای سازمان و همبستگی رسانه‌ها می‌تواند برای جلوگیری از تهدید ثبات به کار رود و اغلب وقتی که کارکرد همبستگی رسانه ای و ارتباطی وقتی که کژکارکرد را اصلاح کند، نقد به حداقل می‌رسد و دیدگاه اکثریت تقویت می‌شود.

البته این مفهوم حاکی از آن است که کار اصلی مدیریت بحران این است که بررسی کند بحران‌هایی که زاییده دست بشر است، چگونه به وجود آمده اند و مهار آنها چه درس‌هایی را برای سازمان و مدیریت بحران در بر دارد.

لازمه درک بهتر نقش رسانه در دوران بحران این است که آن را تجلی و نمودی از شرایط کلی اجتماعی دانست و بررسی اینکه آیا این وضعیت در فرآیندهای رسانه‌ای که در واقع می‌توانند مسیر را برای ثبات سازمان هموار کنند، خللی ایجاد نمی‌کند؟ به عبارت دیگر اگر رسانه‌ها چنین اثری بر عامه داشته باشند، در کدام شرایط این مارپیچ ارتباطی در زمانی که مدیران بحران احساس می‌کنند در تنگنا قرار گرفته‌اند، باعث کاهش فشارها شده است .

در حالی که صنعت خبر و پایگاه‌های داده خبری در طول ۲۰ سال گذشته تغییر کرده‌اند، اطلاعات کمی در مورد نوع محتوای خبری مورد مطالعه و چگونگی تکامل روش‌های دسترسی محققان به محتوا وجود دارد. (سیلبرت و کلی، ۲۰۲۴)

بدین ترتیب هدف این مقاله شناسایی روندها و مطالعه کیفی (تحلیل اخبار) با بررسی بیش از ۲۰۰ خبر کوتاه، تحلیل خبرهای آنلاین منتشر شده در پلتفرم تلگرامی رسانه خبری بلومبرگ فارسی در رابطه با حادثه انفجار بندرعباس (بندر شهید رجایی) است .

مبانی نظری، ادبیات و پیشینه

- رسانه و بحران

رسانه از بحران اثر می‌پذیرد و بر بحران اثر می‌گذارد؛ آنچه که مسلم است این است که یک مسئله، زمانی به بحران تبدیل می‌شود که در کانون توجه رسانه‌ها قرار گیرد (ویلیامز و اولینر، ۲۰۰۲: ۲۹۳).

اسکوی‌لاند و اولسون نیز بر این باورند؛ که یک مسئله زمانی به بحران تبدیل می‌شود که مورد توجه رسانه‌ها قرار گیرد؛ چنان‌که بحران‌های سازمانی را اغلب رسانه‌های به خصوص رسانه‌های قدرتمند امروزی برای عموم روشن و آشکار می‌کنند (اسکوی‌لاند و اولسون، ۱۹۹۵) “رابی” نیز معتقد است ماهیت و نفس “توجه” رسانه‌ای خود به عنوان یکی از عناصر بحران نقش‌آفرینی می‌کند (رابی، ۱۳۸۱: ۵) با وجود تأکیدهای ویلیامز و اولینر، اسکوی‌لاند و اولسون و رابی بر نقش‌آفرینی عامل رسانه در بحران: “ترزیس” اعتقاد دارد، درک عمومی جامعه و واکنش‌های تشدیدکننده و یا ثبات‌بخش توده‌ها در قبال بحران منحصراً در اختیار رسانه‌ها نیست اما رسانه‌ها در این زمینه به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل و بازیگران اجتماعی مطرح هستند (ترزیس، ۱۳۸۴: ۲۰۵ به نقل از نصراللهی).

- کارکردهای رسانه‌ها در مدیریت بحران

آموزش و آگاهی‌بخشی: آموزش پیشگیرانه و اطلاع‌رسانی درباره نحوه مواجهه با بحران.

رصد و پایش اطلاعات: شناسایی تهدیدات، تحلیل پیام‌ها و کنترل شایعات.

اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی: ارائه اطلاعات دقیق و به‌موقع درباره وضعیت بحران و اقدامات مسئولان.

همبستگی و انسجام‌بخشی: ایجاد حس وحدت و همکاری میان مردم و مسئولان.

هدایت و رهبری افکار عمومی: کنترل نارضایتی‌ها، ایجاد آرامش و جهت‌دهی به رفتار مردم در بحران

- تحلیل‌های خبری: بررسی روندها در محتوا و منابع خبری بحران

تحلیل‌های خبری در بحران باید با رویکردی جامع، دقیق و استراتژیک انجام شود تا بتواند نقش مؤثری در مدیریت بحران ایفا کند. روند تحلیل محتوا و منابع خبری بحران باید شامل موارد زیر باشد:

۱. تمرکز بر صحت و دقت اطلاعات

در زمان بحران، رسانه‌ها باید اطلاعات دقیق، به‌موقع و مستند ارائه دهند تا از انتشار شایعات و اطلاعات نادرست جلوگیری شود. تحلیل‌های خبری باید بر اساس داده‌های معتبر و منابع رسمی باشد تا به تقویت اعتماد عمومی کمک کند.

۲. بررسی تنوع و اعتبار منابع خبری

منابع خبری باید متنوع و قابل اعتماد باشند. تحلیل باید منابع رسمی، رسانه‌های معتبر، گزارش‌های میدانی و داده‌های تخصصی را در نظر بگیرد تا تصویر جامع و واقعی از بحران ارائه شود. استفاده از منابع متعدد، امکان شناسایی تناقضات و صحت‌سنجی اخبار را فراهم می‌کند.

۳. تمرکز بر نقش رسانه در شکل‌دهی افکار عمومی

رسانه‌ها با انتخاب موضوعات، لحن و تصاویر خبری، بر نگرش و واکنش مردم تأثیر می‌گذارند. تحلیل‌ها باید به نحوه پوشش خبری و پیامدهای آن بر افکار عمومی و اعتماد به نهادهای مسئول توجه کند و بررسی کند که رسانه‌ها چگونه روایت بحران را شکل می‌دهند.

۴. تحلیل استراتژی‌های رسانه‌ای در مواجهه با بحران

رسانه‌ها ممکن است رویکردهای انفعالی (نادیده گرفتن بحران) یا فعال (اطلاع‌رسانی گسترده و تحلیل دقیق) داشته باشند. تحلیل باید این رویکردها را شناسایی و اثرات هر یک را بر مدیریت بحران و واکنش جامعه بررسی کند.

۵. بررسی مراحل زمانی بحران و نقش رسانه‌ها در هر مرحله

تحلیل باید سه مرحله قبل از بحران (پیش‌بینی و آمادگی)، حین بحران (اطلاع‌رسانی و مدیریت شایعات) و پس از بحران (بازیابی و یادگیری) را در نظر بگیرد و نقش رسانه‌ها را در هر مرحله تبیین کند.

۶. پایش و مقابله با اطلاعات غلط و شایعات

رسانه‌ها و تحلیل‌های خبری باید به طور مستمر فضای خبری و شبکه‌های اجتماعی را پایش کنند و با ارائه پاسخ‌های سریع و مستند به مقابله با شایعات و اطلاعات نادرست بپردازند تا از تشدید بحران جلوگیری شود.

۷. ارزیابی فشار رسانه‌ای بر مسئولان و تأثیر آن بر پاسخگویی

رسانه‌ها با طرح پرسش‌های انتقادی و برجسته کردن ابعاد انسانی بحران، فشار بر مسئولان برای پاسخگویی و اقدام سریع ایجاد می‌کنند. تحلیل باید این فشارها و تأثیر آن بر تصمیم‌گیری‌ها و مدیریت بحران را بررسی کند.

بدین ترتیب تحلیل‌های خبری بحران باید دقیق، چندمنظوره و استراتژیک باشد و ضمن استفاده از منابع معتبر، نقش رسانه‌ها در اطلاع‌رسانی، شکل‌دهی افکار عمومی، مقابله با شایعات و فشار بر مسئولان را به خوبی در نظر بگیرد. این تحلیل‌ها به بهبود مدیریت بحران، افزایش اعتماد عمومی و کاهش پیامدهای منفی بحران کمک می‌کنند.

پیشینه تحقیق

- شکرخواه، فریور (۱۴۰۴) تحلیل محتوای اخبار روزنامه گاردین درباره مؤسس ویکی‌لیکس؛ «قهرمان آزادی اطلاعات» یا «هکری تروریست»؟: با انتشار اسناد محرمانه جنگ افغانستان، به‌دست سازمان سوت‌زنی ویکی‌لیکس در ۲۵ ژوئیه ۲۰۱۰م، بحث بسیاری بر سر تأثیر این اسناد و درستی انتشار آن مطرح شد. علاوه بر این بحث‌ها، توجه بسیاری به جولیان آسانژ، مؤسس این سازمان افشاگر اسناد، معطوف شد. او پس از حدود یک‌دهه پیگرد قضایی، از زندان بلمارش بریتانیا آزاد شده بود. مطبوعات جهانی آسانژ را با القاب مختلفی همچون «قهرمان آزادی اطلاعات»

یا «هکری تروریست» به تصویر کشیده‌اند. در مقاله پیش‌رو سعی شده است نحوه پوشش خبری روزنامه گاردین بریتانیا از جولیان آسانژ بررسی شود. بدین منظور، اخبار این روزنامه از ژوئیه ۲۰۱۰م تا اوت ۲۰۱۲م، بررسی شده است. این دوره، هم‌زمان است با پناهندگی آسانژ در سفارت اکوادور واقع در لندن که کمی پس از قطع همکاری او با گاردین در انتشار افشاگری‌ها رخ داد. با به‌کارگیری روش تحلیل محتوای کمی، تصویر بازنمایی‌شده از آسانژ و چارچوب‌های یافت‌شده در پوشش خبری این نشریه بریتانیایی تحلیل و بررسی شده است. بررسی صفات مورد اشاره در اخبار مرتبط با آسانژ نشان می‌دهد بازنمایی گاردین از آسانژ غالباً منفی است. پوشش خبری این نشریه بیشتر در چارچوب درگیری‌های جزایی مربوط به اتهام‌ها علیه آسانژ در دادگاه سوئد، و درخواست‌های وی برای پناهندگی یا رفع استرداد به آمریکا قرار داشت. همچنین، نتایج بررسی عناصر و ارزش‌های خبری موجود در خبرها حاکی از این بود که روزنامه گاردین بیشتر به جنبه «شخصی» خبرهای مربوط به آسانژ پرداخته تا اخبار مرتبط با افشاگری‌های جولیان آسانژ در ویکی‌لیکس.

- محمد درویشی، همکاران (۱۴۰۳) تحلیل محتوای اخبار مربوط به تعویق بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو به دلیل شیوع همه‌گیری کرونا: با ظهور ویروس کووید ۱۹ و تحت تأثیر قرار گرفتن کلیه رفتارهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در جهان، تحولی کلی در زندگی عموم افراد بشر ایجاد شده است، که صنعت ورزش نیز از این قاعده مستثنی نیست. هدف پژوهش حاضر، بررسی محتوای اخبار مربوط به تعویق بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو به دلیل شیوع همه‌گیری کروناست. این تحقیق از نوع کاربردی و از لحاظ استراتژیکی توصیفی و از لحاظ مسیر اجرا به روش تحلیل محتوایی است. جامعه تحقیق شامل خبرگزاری‌های ایسنا، ایرنا، فارس، مهر، تسنیم، برنا و تابناک است. ابزار جمع‌آوری داده‌ها کدگذاری محتوایی بر اساس مقوله‌بندی خواهد بود، که پس از تایید روایی و پایایی مورد استفاده قرار می‌گیرد. یافته‌های پژوهش نشان دهنده این است که در بین مقوله‌های خبری که در سایت‌ها و خبرگزاری‌های معتبر داخلی و خارجی در رابطه با تعویق مسابقات المپیک ۲۰۲۰ توکیو به آنها پرداخته شده است؛ رشته‌های ورزشی ۳۹ درصد، مقوله‌های عمومی ۳۸ درصد، اخبار اقتصادی تعویق مسابقات ۱۸ درصد و ورزش زنان ۵ درصد از اخبار این خبرگزاری‌ها را در رابطه با تعویق مسابقات المپیک را به خود اختصاص داده‌اند. در بین خبرگزاری‌های مورد بررسی هم خبرگزاری ایسنا با ۵۵ خبر (حدود ۳۱ درصد) بیشترین سهم را در پوشش تعویق مسابقات المپیک ۲۰۲۰ به خود اختصاص داده است. همچنین از میان اخبار مربوط به رشته‌های مختلف ورزشی ۹۴ درصد مربوط به رشته‌های انفرادی و ۶ درصد مربوط به ورزش‌های تیمی می‌باشد.

- طاهرخانی (۱۴۰۳) تحلیل بازنمایی رسانه ای از مواجهه ایالات متحده آمریکا با برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران: روش به کار رفته در این تحقیق، تحلیل تاریخی-گفتمانی روث ووداک است. نتیجه حاصل از پژوهش مشخص نمود مهم‌ترین استراتژی‌های گفتمانی رسانه‌های مزبور عبارت‌اند از: «نام‌گذاری»، «چشم‌اندازسازی»، «ارجاعی» و «اخباری». همچنین مهم‌ترین مضامین به کار گرفته شده عبارت‌اند از: «بشردوستی»، «حق/عدالت»، «اقتصادی/مالی» و «صلح/امنیت».

فنگ و سن خوان (۲۰۲۴) استفاده ابزاری از اخبار جعلی و قوانین مربوط به اخبار جعلی: تحلیل محتوای روزنامه‌های هنگ کنگ در دوران گذار: بحث پیرامون اطلاعات نادرست به سمت استفاده ابزاری سیاسی از اصطلاح اخبار جعلی تغییر یافته است، روندی جهانی که هم کشورهای دموکراتیک و هم کشورهای کمتر دموکراتیک را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در حالی که محققان توجه زیادی به پیامدهای اطلاعات نادرست یا چگونگی آسیب رساندن ادعاهای اخبار جعلی به روزنامه‌نگاری و دموکراسی‌ها داشته‌اند، تعداد کمی بررسی کرده‌اند که چگونه این اصطلاح ممکن است برای محدود کردن آزادی‌های مطبوعاتی و سیاسی در زمینه‌های غیر غربی تحت یک چرخش اقتدارگرایانه مورد استفاده ابزاری قرار گیرد. این مقاله از طریق یک تحلیل محتوای کمی، به بررسی چگونگی استفاده از اصطلاح اخبار جعلی در روزنامه‌های هنگ کنگ با گرایش‌های سیاسی متنوع می‌پردازد. این مقاله در ادامه به تجزیه و تحلیل چگونگی ارتباط کاربردهای گفتمانی این اصطلاح با چارچوب‌بندی اخبار جعلی به عنوان یک تهدید وجودی و مشروعیت‌بخشی یا نقد قوانین اخبار جعلی می‌پردازد. یافته‌ها نشان می‌دهد که استفاده از این اصطلاح به عنوان حمله‌ای به رسانه‌های مخالف و مخالفان سیاسی در روزنامه‌های دولتی بیشترین فراوانی را دارد. روزنامه‌های دولتی نیز به احتمال زیاد اخبار جعلی را به عنوان یک مسئله امنیتی وجودی و قانون‌گذاری را به عنوان یک راه حل مطرح می‌کنند. پیامدهای یافته‌ها و همچنین مشارکت‌های نظری و تجربی مورد بحث قرار گرفته است.

-ریف و همکاران (۲۰۲۳) تحلیل پیام‌های رسانه‌ای، استفاده از تحلیل محتوای کمی در تحقیق: ویرایش پنجم این متن جامع و جذاب، خوانندگان را در ابزارها و مهارت‌های ضروری لازم برای انجام تحقیقات تحلیل محتوای کمی راهنمایی می‌کند. خوانندگان تعریف روشنی از تحلیل محتوای کمی و دستورالعمل‌های گام به گام در طراحی یک مطالعه تحلیل محتوا، همراه با نمونه‌هایی از مطالعات تحلیل محتوا و مقالات ژورنالی، خواهند یافت. این ویرایش با جدیدترین روش‌ها در نمونه‌گیری در عصر دیجیتال، تحلیل محتوای کامپیوتری و کاربردهای رسانه‌های اجتماعی در تحقیقات تحلیل محتوا به‌روز شده است. این ویرایش رویکرد مختصر و قابل فهم ویرایش‌های قبلی را حفظ کرده و در عین حال شامل مثال‌ها و بحث‌های به‌روز شده در سراسر آن است. این یک متن ضروری برای دوره‌های

تحلیل محتوا در برنامه‌های مطالعات ارتباطات و رسانه در تمام سطوح، و همچنین یک متن تکمیلی مفید در دوره‌های روش‌های تحقیق عمومی‌تر است.

-دانمز(۲۰۲۳) روزنامه‌ها در ارتباطات علمی: تحلیل محتوای اخبار علم و فناوری: ارتباطات علمی، ارتباط بین علم و جامعه را به طرق مختلف توصیف می‌کند. رسانه‌های نوشتاری و ابزارهای رسانه‌ای در تقویت ارتباطات علمی نقش دارند. هدف از این تحقیق بررسی اخبار علم و فناوری در روزنامه‌های روزانه منتشر شده در ترکیه بود. سه روزنامه در ترکیه (حریت، صباح و پوستان) و انتشارات آنها بین ۲۸ آگوست و ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۹، در این مطالعه انتخاب شدند. بررسی‌هایی در مورد اینکه این روزنامه‌ها چقدر رویدادهای علمی و فناوری را که در ترکیه و سراسر جهان رخ می‌دهد، پوشش می‌دهند، چه نوع اخبار علمی وجود دارد و محتوای اجتماعی-علمی به چه روشی در روزنامه‌ها ارائه می‌شود، انجام شده است. در این مطالعه از روش تحلیل محتوا استفاده شد و اخبار به صورت دسته‌بندی شده ارائه شدند. در نتیجه تحقیق، مشاهده شد که به اخبار علم و فناوری فضای کمی در این روزنامه‌ها اختصاص داده شده است و عموماً در ستون‌های کوچک در صفحات آخر ارائه می‌شوند. مشاهده شد که روزنامه‌ها ابزار مهمی در ارائه محتوای علمی و مسائل اجتماعی-علمی به جامعه هستند، اما این تصاویر ارائه شده در الگوهای خاصی قرار دارند.

روش‌شناسی

روش این تحقیق از نوع تحلیل محتوای کیفی است که روشی سیستماتیک، عینی و اکتشافی برای شناسایی معانی، مفاهیم پیدا و پنهان ویژگی‌های پیام، است و معمولاً برای تحلیل اخبار استفاده می‌شود (ویمر و دومینیک، ۲۰۱۴). بنابراین این مطالعه مروری، روایتی نظام‌مند است. به منظور انجام این مطالعه با استفاده از کتب و جستجو در متن، ویدئو و عکس است. روش‌های خاصی برای انجام پژوهش تحلیل محتوا وجود دارد که آن را از سایر روش‌های تحقیق متمایز می‌کند. همچنین، اختلاف نظر در بین صاحب‌نظران در خصوص روش پژوهش یا تکنیک بودن تحلیل محتوا به تاریخچه و سیر تکاملی آن مربوط می‌شود، به بیانی دیگر انعطاف-پذیری بسیار بالای که برای تحقیق در روش تحلیل محتوا وجود دارد، مرهون تغییراتی است که این روش در طول زمان پذیرفته است. (حشمتی فر و همکاران، ۱۴۰۱)

در این تحقیق به روش تحلیل محتوای کیفی ابتدا کدگذاری باز سپس کدگذاری محوری انجام و در پایان نتایج تفسیر و تبیین شدند. برای دستیابی به بالاترین اعتبار سعی شد تا از هر نوع برداشت ذهنی (سوگیری محقق) یا حذف و

اضافه کردن متن و محتوا جلوگیری شود همچنین با شیوه کدگذار ناظر، اصل حفظ اصالت پیام؛ امانتداری داده ها رعایت شده است.

یافته ها

۱. کدگذاری باز داده ها

براساس شیوه مشاهده عینی متن اخبار و مرور نظامند محتوای اخبار (متن، ویدئو و عکس) مرتبط با حادثه انفجار بندرعباس در رسانه بلومبرگ فارسی در گام نخست تحلیل داده های بررسی شده ما را به سه دسته کد باز به ترتیب ذیل رساند:

الف- کنشگران: این بخش از داده ها شامل متن اخباری است که از منابع خبری متنوع و متعدد در رسانه خبری بلومبرگ فارسی در رابطه با حادثه انفجار بندرعباس منتشر شد همچنین منابع خبری و اظهار نظر کنندگان در تیم های امدادی، مسئولین و مقامات داخلی و خارجی می باشد. بدین ترتیب بیشترین ارجاع به رسانه های دیگر شامل: خبرگزاری آسوشیتدپرس، صدا و سیما، ج.ا.ایران، خبرگزاری مهر و فارس، رکن، روزنامه نیویورک تایمز، رسانه های عربی رای الیوم و ..

و بیشترین ارجاع و منبع خبری از مسئولین، مقامات داخلی و خارجی شامل: مقامات وزارت بهداشت، هلال احمر، هلال احمر هزمزگان، استاندار هرمزگان، توییت سرافزار (رییس سابق صدا و سیما ج.ا.ایران)، وزیر کشور ج.ا.ایران، توییت عضو سابق موساد، سخنگوی دولت و نمایندگان مجلس ج.ا.ایران، مدیر عامل شرکت توسعه دریایی، رییس اورژانس، وزارت خارجه عربستان است.

ب- موضوعات قانونی: بیشترین موضوعات قانونی براساس مرور نظامند کدگذاری باز متن اخبار مرتبط با حادثه انفجار بندرعباس و تحلیل داده های بررسی شده در رسانه خبری بلومبرگ فارسی (حساب تلگرامی) شامل: حجم بالای انفجار، گزارش لحظه ای از صحنه حادثه، گزارش از زوایا و مناطق مختلف مشرف به حادثه، خسارات مادی و انسانی حادثه، نحوه امدادرسانی، تعداد جان باختگان و مصدومین، تصادفی نبودن حادثه، حمل کالای مشکوک بدون حفظ ایمنی، حمل سوخت موشک است.

پ: کنش های نسبت داده شده به حادثه: بیشترین کنش های نسبت داده شده به حادثه براساس مرور نظامند کدگذاری باز متن اخبار مرتبط با حادثه انفجار بندرعباس و تحلیل داده های بررسی شده در رسانه خبری بلومبرگ فارسی (حساب

تلگرامی) شامل : تصادفی نبودن حادثه، خرابکاری و رد پای اسرائیل در حادثه، حمل بار و کالای غیر ایمن، کمک رسانی هواپیماهای روسیه برای اطفای حریق، سوگواری مردم ، صف کشیدن برای اهدای خون توسط مردم، همدردی رانندگان کامیون داران است.

۲. کدگذاری محوری داده ها

در این بخش متن اخبار مرتبط با حادثه انفجار بندرعباس در گام دوم مجددا بررسی و پس از حذف داده های پرتکرار و دسته بندی نظامند آنها ما را به کدهای محوری در قالب مضامین اصلی و فرعی ذیل رساند:

جدول ۱: مضامین اصلی و فرعی منتج از یافته های تحقیق

مضامین اصلی	مضامین فرعی
روایت از حادثه	بزرگ نمایی حادثه، تمرکز بر خسارات و حجم بالای حادثه، تصادفی نبودن و خراب کاری، حمل کالای غیر قانونی، وضعیت وخیم مصدومان، خسارت سنگین مادی ، حجم بالای تخریب اماکن،
منبع یا منابع خبری	خبرگزاری مهر، فارس، رکتا، صدا و سیما، نیویورک تایمز، رای الیوم، اشخاص و مقامات، آسوشیتدپرس
امداد و همدلی	امداد و همدلی مردم ، امداد و همدلی کشورها (روسیه و عربستان و..)

۳. تبیین و تفسیر یافته ها

همانطور که مشاهده شد با بررسی داده های مرتبط با موضوع تحقیق سه مضمون اصلی و بیش از ۱۸ مضمون فرعی بدست آمد که در این بخش به تحلیل و تبیین این مضامین با توجه به پیام های معنایی و نهان در داده ها می پردازیم.

- مضمون روایت از حادثه : این مضمون اصلی شامل بزرگ نمایی حادثه، تمرکز بر خسارات و حجم بالای حادثه، تصادفی نبودن و خراب کاری، حمل کالای غیر قانونی، وضعیت وخیم مصدومان، خسارت سنگین مادی ، حجم بالای تخریب اماکن، است . در بحث بزرگنمایی حادثه رسانه بلومبرگ فارسی با تمرکز با ابعاد وخیم حادثه سعی در القای وضعیت وخیم، حجم خسارت مادی و جانی؛ حجم بالای تخریب اماکن و وسایل نقلیه و تلفات بالای

انسانی را از همان ساعات اولیه به مخاطبان دارد. این رسانه بارها و به طور مکرر از واژه انفجار شدید و خسارت سنگین استفاده می کند.

- منابع خبری: این مضمون اصلی شامل خبرگزاری مهر، فارس، رکنا، صدا و سیما، نیویورک تایمز، رای الیوم، اشخاص و مقامات، آسوشیتدپرس، است. براساس مشاهدات عینی و تحلیل منابع ذکر شده در انتشار اخبار این رسانه، منابع خبری رسانه بلومبرگ فارسی کمتر به رسانه های متنوع داخلی و خارجی استناد دارد و بیشتر از عکس و ویدئو های ارسالی بدون ذکر منبع استفاده کرده است.
- امداد و همدلی: این مضمون اصلی شامل امداد و همدلی مردم، امداد و همدلی کشورها (روسیه و عربستان و...) است. با بررسی اخبار شاهد شد اخبار مربوط به گروه های امدادی اورژانس، آتش نشانی و نیروهای هلال احمر و سازمان مدیریت بحران ج.ا.ایران کمتر پوشش خبری داده شده است و حتی یک خبر هم به نقل از رییس سازمان مدیریت بحران که سازمانی با مسئولیت مستقیم و مرتبط با حادثه است را گزارش نداده است. در بخش مضمون امداد و همدلی مشاهده شد این رسانه تنها بر اهدای خون توسط مردم و همدلی دو کشور روسیه و عربستان تمرکز و تاکید داشته است.

بحث و نتیجه گیری

بر اساس آمارهای رسمی، میزان وقوع حوادث غیرمترقبه صنعتی و شغلی در ایران طی سالهای اخیر روند افزایشی داشته است. در بازه پنج ساله ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲، تعداد مرگ و میر ناشی از حوادث کار از ۱۶۲۵ نفر به ۲۱۱۵ نفر رسیده که نشان دهنده افزایش ۳۰ درصدی است. این آمار شامل حوادثی مانند انفجار، آتش سوزی، ریزش ساختمان و سایر حوادث صنعتی و کارگاهی است.

در شش ماه نخست سال ۱۴۰۳، ۱۰۷۷ کارگر در حوادث کاری جان خود را از دست داده اند و در سه ماهه نخست همین سال، نزدیک به ۷۴۳ مورد حادثه منجر به مراجعه به پزشکی قانونی ثبت شده است.

همچنین، گزارش ها نشان می دهد که فقط در دو هفته اخیر، ۱۰ مورد آتش سوزی و انفجار بزرگ در کشور رخ داده است که حادثه انفجار بندر شهید رجایی فجیع ترین آن ها بوده است.

در مجموع، ایران از نظر تعداد و شدت حوادث صنعتی و شغلی، جزو کشورهای با ریسک بالا محسوب می شود و این موضوع زنگ خطر جدی برای ایمنی محیط های کار و زیرساخت های حیاتی کشور است.

حادثه اخیر انفجار بندر شهید رجایی بندرعباس (۶ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴) یکی از بزرگ ترین حوادث صنعتی سال های اخیر ایران محسوب می شود که با تلفات و خسارات گسترده انسانی و مالی همراه بوده است. منشأ اصلی حادثه به احتمال

زیاد دپوی مواد شیمیایی و اشتعال‌زا اعلام شده، اما تحقیقات رسمی همچنان ادامه دارد و مسئولان وعده پیگیری و برخورد با مقصران احتمالی را داده‌اند.

پیشنهادهای تحقیق

پیشنهاد کاربردی برای مدیریت اخبار بحران در رسانه‌ها

مدیریت اخبار باید تعاملی، مستقل و انتقادی باشد و از رویکردهای انفعالی دوری کند. رسانه‌ها باید بحران را به عنوان فرصتی برای افزایش اعتبار و جذب مخاطب ببینند. اطلاع‌رسانی باید شفاف، سریع و مستمر باشد و از کارکردهای امنیتی صرف پرهیز شود.

۱. تدوین برنامه جامع مدیریت بحران خبری

پیش از وقوع بحران، لازم است رسانه‌ها یک برنامه مدون برای مدیریت بحران داشته باشند. این برنامه باید شامل شناسایی انواع بحران‌های محتمل، تعیین تیم پاسخگویی، تدوین سناریوها و آماده‌سازی پیام‌های کلیدی باشد تا در زمان وقوع بحران بتوان به سرعت و با هماهنگی عمل کرد.

۲. اطلاع‌رسانی سریع، شفاف و دقیق

در هنگام بحران، رسانه‌ها باید با سرعت بالا و دقت کافی اطلاعات را منتشر کنند تا از گسترش شایعات و اطلاعات نادرست جلوگیری شود. ارائه اطلاعات صحیح و جامع، همراه با معرفی منابع معتبر و مسئولان مرتبط، اعتماد عمومی را حفظ می‌کند و از تشدید بحران جلوگیری خواهد کرد.

۳. اتخاذ رویکرد تعاملی و مستقل

مدیریت اخبار در بحران باید تعاملی باشد؛ یعنی رسانه‌ها ضمن تعامل با مسئولان، صدای مردم را نیز بازتاب دهند و صرفاً به حمایت یک‌جانبه از دولت یا نهادها اکتفا نکنند. استقلال و رویکرد انتقادی سازنده به افزایش اعتبار رسانه و جذب مخاطبان کمک می‌کند.

۴. استفاده از استراتژی‌های متنوع رسانه‌ای

بسته به نوع بحران و شرایط، رسانه‌ها می‌توانند از استراتژی‌های مختلفی مانند عدم برجسته‌سازی بحران، تأکید بر نظر کارشناسان، تسریع در اطلاع‌رسانی، روشن‌گری اجتماعی، و ارائه تصویر معنادار و چندبعدی از بحران بهره ببرند. انتخاب استراتژی مناسب به کنترل بهتر بحران کمک می‌کند.

۵. ارتباط مستمر با خبرنگاران و افکار عمومی

در طول بحران، برگزاری نشست‌های خبری، پاسخگویی به پرسش‌های مخاطبان و خبرنگاران و ارائه اطلاعات به‌روز و مستند، موجب کاهش نگرانی و سردرگمی جامعه می‌شود. این ارتباط باید حتی پس از بحران نیز ادامه یابد تا افکار عمومی از روند بازسازی و اصلاحات مطلع بمانند.

۶. آموزش و توانمندسازی تیم رسانه‌ای

آموزش خبرنگاران و اعضای تیم رسانه‌ای در زمینه اصول مدیریت بحران، نحوه مواجهه با اخبار بحرانی و مقابله با شایعات، نقش مهمی در موفقیت مدیریت بحران دارد. تمرین سناریوهای بحران و شبیه‌سازی شرایط واقعی می‌تواند آمادگی تیم را افزایش دهد.

۷. بهره‌گیری از فناوری و ابزارهای نوین

استفاده از شبکه‌های اجتماعی، سامانه‌های هشداردهنده و ابزارهای تحلیلی برای رصد افکار عمومی و شناسایی روندهای خبری، به رسانه‌ها کمک می‌کند تا به موقع واکنش نشان دهند و از گسترش بحران جلوگیری کنند.

۸. بازنگری و اصلاح پس از بحران

پس از پایان بحران، تحلیل عملکرد رسانه، شناسایی نقاط ضعف و قوت، و به‌روزرسانی برنامه‌های مدیریت بحران ضروری است تا در بحران‌های بعدی عملکرد بهتری حاصل شود.

در مجموع، مدیریت بحران اخبار در رسانه‌ها نیازمند برنامه‌ریزی پیشگیرانه، اطلاع‌رسانی مسئولانه، رویکرد تعاملی و آموزش مستمر است تا رسانه بتواند نقش مثبت و مؤثری در کنترل و کاهش آثار بحران ایفا کند. بدین ترتیب با توجه به نقش مهم رسانه‌های جمعی در مدیریت بحران؛ می‌توانند با استفاده از استراتژی‌هایی مانند پاسخگویی سریع، آموزش، کنترل شایعات، تعامل با مخاطبان و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین نقش کلیدی ایفا می‌کنند. این استراتژی‌ها به کاهش اثرات منفی بحران، افزایش اعتماد عمومی و تسهیل مدیریت بحران کمک می‌کنند.

منابع

امیری، باقر (۱۴۰۲) نقش رسانه‌ها در مدیریت بحران‌های اجتماعی، پایگاه اطلاع‌رسانی شارا.

حشمتی فر، نرجس، کریمی مونقی، حسین، احمدی، سارا. (۱۴۰۱) تحلیل محتوا (تکنیک یا روش پژوهش؟): یک مرور روایتی نظام‌مند. *مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار*, ۲۹(۶), ۷۵۶-۷۶۸.

خانیکی، هادی (۱۳۸۷) ارتباطات مخاطره، ارتباطات بحران: زمینه‌ها، مفاهیم و نظریه‌ها، *فصلنامه رسانه*.

شکرخواه، یونس و فریور، فاطمه (۱۴۰۴) تحلیل محتوای اخبار روزنامه گاردین درباره مؤسس ویکی‌لیکس؛ «قهرمان آزادی اطلاعات» یا «هکری تروریست»؟. *مطالعات کشورها*, ۳(۳), ۵۰۹-۵۲۸. doi: 10.22059/jcountst.2025.386332.1217

طاهرخانی، فاطمه (۱۴۰۳) تحلیل بازنمایی رسانه ای از مواجهه ایالات متحده آمریکا با برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران (با تأکید بر تحلیل محتوای اخبار بی بی سی فارسی و ایران اینترنشنال ۱۳۹۸-۱۴۰۱ ه.ش). *مطالعات راهبردی آمریکا*, ۴(۱), ۱۱۳-۱۴۱. doi: 10.27834743/ASS.2407.1230.4

محمد درویشی، دلنیا، شجاع، رضا، پورسلطانی زرنندی، حسین و رشوان اسماعیل، بدرخان (۱۴۰۳) تحلیل محتوای اخبار مربوط به تعویق بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو به دلیل شیوع همه‌گیری کرونا. *دانش مدیریت ورزش*, ۲(۱), ۱۰۴-۱۱۸. doi: 10.22034/jsmk.2025.64455.1075

مالکی، محمد؛ حسین، زیدون (۱۳۹۸) «نقش رسانه‌ها در مدیریت بحران‌ها». *علوم خبری، زمستان ۱۳۹۸ - شماره ۳۲ (18) صفحه - از ۷۳ تا ۹۰*

صلواتیان، سیاوش (۱۳۸۹) *رسانه‌ها و مدیریت بحران (پیش‌بینی، پیش‌گیری، آمادگی)*، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).

وردی نژاد، فریدون و بهرامی رشتیانی، شهلا (۱۳۸۹) *مدیریت بحران و رسانه‌ها*، انتشارات سمت.

نصراللهی، اکبر (۱۳۹۱) «چگونگی مدیریت بحران به وسیله رسانه و عوامل مؤثر بر کارکرد آن»، *فصلنامه رسانه*، دوره ۲۳، شماره ۱ - شماره پیاپی ۸۶ خرداد ۱۳۹۱، صفحه ۱۴۹-۱۶۴

نصراللهی، اکبر (۱۴۰۳) *راهنمای پوشش خبری در رسانه‌ها*، انتشارات خبرگزاری فارس. چاپ پنجم. تهران.

References

- Amiri, Baqer (2022) The role of media in social crisis management, *Shara Information Database*. (in Persian)
- Heshmatifar, Narjes, Karimi Mooneghi, Hossein, Ahmadi, Sara. (1401) Content analysis (technique or research method?): A systematic narrative review. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 29(6), 756-768. (in Persian)
- Khaniki, Hadi (2008) Risk communication, crisis communication: contexts, concepts and theories, *Media Quarterly* (in Persian) .
- Shokrkah, Younes and Farivar, Fatemeh (2025) Content analysis of the news of the Guardian newspaper about the founder of WikiLeaks; "Hero of freedom of information" or "terrorist hacker"? *Country Studies*, 3(3), 509-528. doi: 10.22059/jcountst.2025.386332.1217 (in Persian)
- Taherkhani, Fatemeh (2014) Analysis of media representation of the United States' confrontation with the Islamic Republic of Iran's nuclear program (with emphasis on content analysis of BBC Persian and Iran International news 1398-1401 AH). *American Strategic Studies*, 4(1), 113-141. doi: 10.27834743/ASS.2407.1230.4 (in Persian)
- Mohammad Darvishi, Delnia, Shojie, Reza, Poursoltani Zarandi, Hossein and Rashvan Esmaeil, Badrkhan (2014) Content analysis of news related to the postponement of the 2020 Tokyo Olympic Games due to the spread of the Corona pandemic. *Sports Management Science*, 2(1), 104-118. doi: 10.22034/jsmk.2025.64455.1075 (in Persian)

Maliki, Mohammad; Hossein, Zeidoun (2019) "*The Role of Media in Crisis Management*". *Journalism*, Winter 2019 - Issue 32 (18 pages - from 73 to .90)

Salavatian, Siavash (2010) *Media and Crisis Management* (Prediction, Prevention, Preparedness), Imam Sadeq University Press. (in Persian)

Vardinejad, Fereydoun and Bahrami Rashtiani, Shahla (2010) *Crisis Management and Media*, Samt Press. (in Persian)

Nasrollahi, Akbar (2012) "How to Manage Crisis by Media and Factors Affecting Its Function", *Media Quarterly*, Volume 23, Issue 1 - Serial Issue 86, June 2012, Pages 149-164

Nasrollahi, Akbar (2014) *Guide to News Coverage in the Media*, Fars News Agency Press. Fifth Edition. Tehran. (in Persian)

Stacy Gilbert & Rebecca Kelley(2024)Content Analysis of News Analyses: Examining Trends in News Content and Resources,February 2024,*Journal of New Librarianship* 9(1):1-25, DOI:10.33011/newlibs/15/1.

Daniel Riffe, Stephen Lacy, Brendan R. Watson, Jennette Lovejoy(2023)*Analyzing Media Messages Using Quantitative Content Analysis in Research*, 5th Edition , Routledge.

Violeta Camarasa San Juan, Icon & Mengzhe Feng (2024)Instrumentalization of Fake News and Fake News Laws: A Content Analysis of Hong Kong Newspapers in Transitional TimesOpen Data, *Mass Communication and Society* Volume 27, 2024 - Issue 6.

İsmail Dönmez(2023)Newspapers in Science Communication: A Content Analysis on Science and Technology News, Year 2023, , 93 - 112, 31.03.2023.